

A Slolonel Dios D'a Viñaj ZACARÍAS

Zacarías sb'i jun libro tic, yujto a slolonel Dios yalnac d'a viñaj Zacarías tz'ib'ab'ilcan d'ay. A tz'alancot yuj juntzañ lolonel aljinac d'a viñ ayic meltzajnacxo viñ d'a Babilonia. Cha macañ yaj jun libro tic: B'ab'el macañ, tz'el yich d'a capítulo 1 masanto d'a 8, ata' syala' to ay tas ix ch'oxji yil viñaj Zacarías chi' icha vayich yuj Dios, aton d'a ab'il 520-518 ayic manto javi Jesucristo. Syalanpaxcot yuj tas ajnac sb'ochajxi choñab' Jerusalén yed' tas ajnac sb'ochajxi stemplo Dios, yed' pax tas ajnac sb'oanxi spensar eb' anima chi'. Syalanpaxcot yuj sjaub'al Cristo. Axo d'a capítulo 9 masanto d'a 14, ata' syal yuj Cristo yed' yic ol sch'olb'itaj eb' choñab' israel yed' juntzañxo nación. Syalanpaxi to a Israel ol c'ochxoc icha yajtaxoni.

Syavtej schoñab' Jehová

¹ A in Zacarías in, yuninal in viñaj Berequías, yixchiquin in viñaj Iddo. A d'a svajxaquil uj, d'a schab'il ab'il yoch viñaj Darío reyal, ix lolon Jehová d'ayin schecab' in tic yic svaleli, ix yalan icha tic:

²⁻³ A in Jehová Yajal in d'a Smasanil, ix te cot voval d'a eb' a mam icham, yuj chi' al tas sval tic d'a eb' etchoñab': A in Jehová in svala', meltzajañecxicot d'ayin yic ol in meltzajxipaxb'at d'ayex.

⁴ Mañ e pitej e b'a icha ix aj spitan sb'a eb' e mam eyicham chi'. Ix yal eb' in checab' d'a eb' d'a peca'

chi': Icha val tic yalan Jehová Yajal d'a Smasanil: Naecval e b'a d'a e chuc pensaril yed' pax d'a chucal tze c'ulej, xchi Jehová, xchi eb' in checab' chi', palta maj scha yab' eb', maj sc'anab'ajejpaxlaj eb'.⁵ Palta a ticnaic, ¿b'ajtil ayec' eb' e mam eyicham chi'? Añejtona' pax eb' in checab', mañxo pitzanoc eb' ticnaic. ⁶ Axo pax in lolonel yed' in checnab'il ix val d'a eb' in checab' chi', ix elc'och d'a eb' e mam eyicham chi', yuj chi' ix sna sb'a sc'ol eb', ix yalan eb': A Jehová Yajal d'a Smasanil, ix oñ yutej icha ix aj snaani, icha smojal co chuc pensaril yed' chucal sco c'ulej, xchi eb', xchi Jehová d'ayin.

A tas ch'oxb'il yil viñaj Zacarías

⁷ A in Zacarías in tic, ix in cha juntzañ lolonel tic d'a Jehová, d'a 24 yoch yuxluchil uj (aton jun uj scuch Sebat) d'a schab'il ab'il yoch viñaj Darío reyal. ⁸ A d'a jun ac'val, ix ch'oxji vil jun tic d'a in vayich: Ix vil jun viñ vinac ayq'ue d'a yib'añ jun noc' chacchac chej, ix vanaj noc' d'a jun ch'olan d'a scal juntzañ te' arrayán. Axo d'a spatic jun viñ chi', ay junxo ñilañ noc' chej, ay pax mach ayq'ue d'a yib'añ noc'. A d'a scal noc' chi', ay noc' chacchac, ay noc' sacb'alinac, ay pax noc' sacsac. ⁹ Ix in c'anb'an d'a jun ángel van slolon ved'oc icha tic: Mamin, ¿tas yaj juntzañ eb' ayq'ue d'a yib'añ chej chi'? xin chi. Ix tac'vi d'ayin, ix yalan icha tic: Ol in ch'ox d'ayach tas yaj eb', xchi. ¹⁰ Yuj chi', ix yalan jun viñ ayec' d'a scal juntzañ te' arrayán chi' icha tic: Aton eb' tic ix checjib'at yuj Jehová yic b'at sb'eytitan masanil yolyib'añq'uinal tic eb', xchi.

¹¹ Ix yalan eb' ayq'ue d'a yib'añ chej chi' d'a Yángel Jehová ayec' d'a scal te' arrayán chi' icha

tic: Toxo ix orñ ec' d'a masanil yolyib'añq'uinal tic. Vach'ñej yaj ix quila', te junc'olal yaji, xchi eb'. ¹² Ix yalan Yángel Jehová chi' icha tic: Mamin Jehová, Yajal ach d'a Smasanil, 70 ab'ilxo yajcot yoval a c'ol d'a yib'añ Jerusalén yed' d'a yib'añ Judá. ¿Jantacto val tiempo, ichato chi' ol oc'xoc a c'ol d'a masanil eb' a choñab' chi'? xchi.

¹³ Ix tac'vi Jehová d'a jun ángel van slolon chi' ved'oc, ix yac'an snivanil sc'ool. ¹⁴ Elañchamel ix yal jun ángel chi' to svalet juntzañ lolonel tic: Aton juntzañ tic ix yal Jehová, Yajal d'a Smasanil: Te xajan choñab' Jerusalén vuuj yed' tzalan Sion. ¹⁵ Yuj chi' te aycot yoval in c'ol d'a yib'añ juntzañxo nación malaj jab'oc tas sna'a. Ayic quenñej yoval in c'ol d'a yib'añ Jerusalén chi', ix te ec' eb' d'a yib'añ yac'an yaelal d'ay. ¹⁶ Yuj chi', a in Jehová in sval icha tic: A ticnaic, ol vac'xi in vach'c'olal d'a Jerusalén. Ol vac'an b'ochajxiq'ue in templo ta', ol b'ochajpaxq'ue choñab' Jerusalén chi', xchi Jehová d'a jun ángel chi'.

¹⁷ Ix yalanxi jun ángel chi' d'ayin icha tic: Al-paxel juntzañxo tic: A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: Ol vic'xichaañ juntzañ in choñab' tic, ol vac'anxi snivanil sc'ol Sion. Ol valanel junelxo to a Jerusalén tic, in choñab' yaji, sic'b'ilel vuuj, xchi Jehová, xchi jun ángel chi'.

Chab' tas ix ch'oxji yil viñaj Zacarías

¹⁸ Ix in q'ue q'uelan, ix vilan chañe' noc' ch'aac. ¹⁹⁻²¹ Ix in c'anb'an d'a jun ángel van slolon chi' ved'oc icha tic: ¿Tas syalelc'och chañe' noc' ch'aac chi'? xin chi' d'ay. Ix yalan d'ayin icha tic: A juntzañ noc' ch'aac chi', a juntzañ nación

ac'annacoch yaelal d'a yib'añ eb' aj Israel, eb' aj Judá yed' eb' aj Jerusalén sch'oxcot noc', saclemnacb'at eb' yuuj, xchi d'ayin. Ix lajvi chi', ay pax chañvañ eb' viñ tenum q'ueen ix sch'ox Jehová vila'. Ix in c'anb'an icha tic: ¿Tas tzul sc'ulej juntzañ eb' viñ tenum q'ueen tic? xin chi. Ix yalan d'ayin icha tic: A juntzañ eb' viñ tic, ix javi eb' viñ ul xib'tani yed' yac'an satel yipalil juntzañ nación ix saclemanb'at eb' aj Judá, xchi d'ayin.

2

A jun viñ vinac ed'jinac jun ch'añ cuerda

¹ Ix in q'uexxi q'uelan, ix vilani to ay jun viñ vinac ed'jinac jun ch'añ cuerda. ² Ix in c'anb'an d'a viñ: ¿B'ajtil tzach b'ati? xin chi. Ix yalan viñ d'ayin icha tic: Van in b'at vechtej choñab' Jerusalén, yic snachajeli jantac sc'atul yed' jantac sat, xchi viñ.

³ Yuj chi', ix vilan sb'at jun ángel van slolon chi' ved'oc. Ay junxo ángel chi' ix elta ul scha'a, a' ix alan d'ay: ⁴ Ixic d'a elañchamel, al d'a viñ quelem chi' icha tic: A Jerusalén, mañxo ol yal-laj yoch smuroal, yujto a eb' anima ol cajna-jxoc d'ay, mañxo jantacoc ol aj sb'isul eb'. Ol te q'uib'paxchañ noc' smolb'etzal noc' eb'. ⁵ Palta a Jehová tz'alani: A in ol in och oyan d'a spatictac Jerusalén chi' icha junoc c'ac', icha muro. Ol in ch'ox in tziquiquial d'a scal choñab' chi', xchi Jehová, xa chi, xchi jun ángel chi'.

Ol scolel schoñab' Jehová

⁶⁻⁷ A Jehová tz'alan icha tic: A in ix ex vac' saclemb'at d'a masanil yolyib'añq'uinal. Palta a ticnaic, sval d'ayex icha tic: Ex aj Sion, elañeccot

elañichamel d'a Babilonia ay d'a stojolal norte b'aj saclemnac eyajcanb'ati, xchi Jehová.

⁸⁻⁹ A Jehová Yajal d'a Smasanil, schecan val juntzañ lolonel tic d'a juntzañ naciòn ix ex pechan saclem a ex schoñab' ex tic. A tz'alan icha tic: Yalñej mach tz'ixtan in choñab' tic, ichato a sne-nal yol in sat syixtej. Yuj chi' a in ol vac' oval yed' juntzañ naciòn chi', a in ol in chec eb' ayoch schecab'oc eb' yic a eb' ol ic'anec' jantac sb'eyumal eb', xchi Jehová. Icha chi' ol aj sch'oxan sb'a stziquiquial Jehová, icha pax chi' ol aj snachajel eyuuj to a' ix in checancot val d'ayex.

¹⁰ A Jehová tz'alan icha tic: B'ítanañec d'a tza-lajc'olal ex aj Sion, yujto ol in c'ochoc, ol in cajnaj d'a e cal, xchi Jehová. ¹¹ Ayic ol ujoc jun tic, tzijtum naciòn ol javoc d'a Jehová, ol och schoñab'oc. Ol cajnajñej Jehová chi' d'a e cal. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a Jehová Yajal d'a Smasanil ix in checancot d'ayex. ¹² A Jehová, ol yac' checlaj d'a sat lum luum yictaxoni to a Judá yico', axo pax Jerusalén sic'b'ilel yuuj. ¹³ Numc'ajocab' masanil anima d'a yolyib'añq'uinal d'a yichañ Jehová, yujto van scot yuj eb' schoñab', van yelta d'a yol scajnum' yicñej yaji.

3

Ix q'uexjiel spichul viñaj Josué

¹ Ix ch'oxji vila' to a viñaj Josué, aton viñ sat sacerdote, liñanoch viñ d'a yichañ Yángel Jehová. A d'a stojolal svach' viñaj Josué chi', ata' liñanoch viñ Satanás, yic syaloch smul viñaj Josué chi' viñ.

² Ix yalan Yángel Jehová chi' d'a viñ Satanás chi'

icha tic: A Jehová ix sic'anel choñab' Jerusalén, a tzach cachani. Yujto a jun viñ vinac tic, lajan viñ icha junoc cuxc'ac' tz'ic'chajelta d'a yol c'ac', xchi. ³ A viñaj Josué chi', te mictac spichul viñ ayochi, liñanñejoch viñ d'a yichañ Yángel Jehová chi'. ⁴ A Yángel Jehová chi' ix alan d'a juntzañ schecab' liñanoch d'a yichañ to tz'ic'chajel spichul viñaj Josué te mictac ayochi. Ix yalanpax d'a viñaj Josué chi' icha tic: Scham val ilani, a syalelc'och jun tic to a in svc'canel a mul. A ticnaic ol vac' c'apac pichul yic q'uiñ ac'ochi, xchi. ⁵ Ix lajvi chi', ix valani: Comonoc val tz'ac'chajq'ue junoc c'ox te sac d'a sjolom viñaj Josué chi', xin chi. Ix yac'anq'ue eb' b'ian. Ix lajvi chi' ix yac'anoch pichul yic q'uiñ chi' eb' d'a viñ, yacb'an liñanñejec' Yángel Jehová chi' ta'.

⁶ Ix lajvi chi', ix yalan Yángel Jehová d'a viñaj Josué chi' icha tic: ⁷ Aton val juntzañ tic syal Jehová Yajal d'a Smasanil d'ayach: Cha ab' tas svala', tza c'anab'ajanñej masanil tas svac' a c'ulej. Tato ol a c'ulej masanil juntzañ chi', ol ach ochcan yilumaloc in templo, ol a tañvanñej yed' yamaq'uil. A in ol vac' opisio och d'a vichañ icha eb' in checab' ayec' d'a vichañ tic. ⁸ Ach Josué, scham val ab'ani, a ach tic, sat sacerdote aji. Scham yab'anpax eb' ayoch d'a yopisio ed'oc, yujto a ex tic, ch'oxnab'il eyaj yuj junoc tas toxo val ol ujoc. Ol vic'cot in checab', aton jun scuch Svol.^{3.8} ⁹ A in svac'och jun q'uen q'ueen uque' pac'añ d'a yichañ viñaj Josué. A in ol in tz'ib'ej och d'a q'ueen icha tic: Junñej c'ual ol aj vic'anel smul eb' cajan d'a jun

3.8 **3:8** A schecab' Dios scuchan Svol sb'inaj chi' d'a tic, aton Cristo. Il Isaías 11.1.

nación tic. ¹⁰ A d'a jun c'ual chi', ol eyavtej e b'a. D'a tzalajc'olal ol aj eyic'an eyip d'a yalañ yeñul xil te' eyuva yed' te' eyigo. A in Jehová Yajal in d'a Smasanil sval jun tic, xchi Jehová, xchi jun ángel chi'.

4

Jun sb'achnub' candil yed' chab' te' olivo

¹ Ix meltzajcot jun ángel ix lolon chi' ved'oc, ix xib'tanel in vayañ, icha yel lenaj svayañ junoc mach vaynacb'ati. Ix sc'anb'an d'ayin icha tic:

² ¿Tas tzila'? xchi d'ayin. Ix valan d'ay: Svil jun b'achnub' candil nab'a oro yed' jun yed'tal aceite ayq'ue d'a yib'añ. A d'a jun b'achnub' chi', ayoch uque' candil. Junjun candil chi' ay stuboal tz'ic'an b'ey aceite chi'. ³ Junñej ay chab' te' olivo yed' jun b'achnub' candil chi', jun te' ayoch d'a svach', aypaxoch junxo te' d'a sq'uexañ, xin chi d'ay.

⁴ Ix in c'anb'an pax d'ay icha tic: Mamin, ¿tas val syalelc'och jun tic? xin chi d'ay. ⁵ Ix yalan d'ayin: ¿Tom mañ ojtacoc tas syalelc'ochi? xchi d'ayin. Ix valani: Maay mamin, xin chi d'ay.^{4.5}

⁶ Ix yalanxi jun ángel chi' d'ayin icha tic: Aton jun lolonel tic syal Jehová Yajal d'a Smasanil d'a viñaj Zorobabel: Mañ yujoc eb' soldado, mañ yujoc pax ipalil, palta a yuj Vespíritu ol yal uuj. ⁷ Ach Zorobabel, vach'chom te ajaltac sb'o in templo icha nivac vitz, palta malaj ol och d'ayach. A ach ol ac'och q'uen lajvub' q'ueen nivan yelc'ochi, yacb'an tz'el yav masanil eb' choñab' icha tic: Te

---

4.5 **4:5** A jun tas sc'anb'aj d'a tic, ato d'a versículo 10 tz'ac'ji spac.

vach' yilji. Ayocab' svach'c'olal Dios d'a yib'añ, xcham eb', xchi Jehová, xchi jun ángel chi'.

⁸ Ix lajvi chi', ix yalan Jehová d'ayin icha tic: ⁹ A viñaj Zorobabel ix ac'anem yich jun templo tic, añeja' viñ ol lajanpaxoc. Ichato chi', ol nachajel yuj in choñab' to a in Jehová Yajal in d'a Smasanil ix ach in checb'at ala'. ¹⁰ A juntzañ eb' tz'alani to malaj svach'il jun templo ayic ex el yich sb'oi, ayic ol yilanoch eb' to van yac'anoch plomo viñaj Zorobabel d'a q'uen lajvub' q'ueen, ol tzalajq'ue eb', xchi Jehová.

Ix lajvi juntzañ tic, ix yalan jun ángel chi' icha tic: A uque' candil tic, aton sch'oxancot yol sat Jehová, to syil d'a masanil yolyib'añq'uinal, xchi d'ayin.

¹¹ Ix in c'anb'anxi d'ay: ¿Tas pax syalelc'och chab' te' olivo chi', junjun te' d'a stz'eytac jun b'achnub' candil chi'? xin chi d'ay. ¹² Ix in c'anb'anpaxi: ¿Tas syalelc'och chab' sc'ab' te' olivo junñej yaj yed' chab' tubo nab'a oro b'aj tz'em aceite chi'? xin chi. ¹³ Ix tac'vi jun ángel chi' d'ayin icha tic: ¿Tom mañ ojtacoc tas syalelc'ochi? xchi d'ayin. Maay mamin, mañ vojtaocclaj, xin chi.

¹⁴ Ix yalan d'ayin: Aton chab' sc'ab' tic sch'oxancot eb' chavañ sic'b'ileli, aton eb' tz'ac'an servil Jehová, aton Yajal d'a Smasanil yolyib'añq'uinal tic, xchi jun ángel chi'.

5

A jun tz'ec' jeñeñoc b'aj tz'ib'ab'íloch lolonel

¹ Ay junxo ix ch'oxji vila'. Ay jun b'aj tz'ib'ab'íloch juntzañ lolonel, tz'ec' jeñeñoc ix vila'. ² Axo jun ángel chi' ix c'anb'an d'ayin icha tic:

¿Tas jun tzil chi'? xchi d'ayin. Ix valan d'ay: Ay jun b'aj tz'ib'ab'iloch juntzañ lolonel tz'ec' jeñeñoc svila'. B'aluñe' metro sc'atul, nañal yoil metro sat, xin chi.

³ Ix yalan d'ayin icha tic: Ata' tz'ib'ab'iloch jun yaelal ol ja d'a yib'añ masanil eb' chuc d'a jun nación tic. Icha syal tas tz'ib'ab'iloch d'a junoc pac'añ, ol satel masanil eb' elc'um. Icha syal tas tz'ib'ab'iloch d'a junxo pac'añ, ol satel masanil eb' syac' sti' d'a esal. ⁴ A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: A in ol vac'b'at jun yaelal tic, yic vach' tz'och d'a yol spat eb' elc'um yed' eb' slocan in b'i d'a esal. Ol ajñej ec' jun yaelal chi' d'a yol spat eb' chi', masanto mañxa junoc te' patzab', ma junocxo q'uen q'ueen ol canoc, xchi Jehová, xchi jun ángel chi' d'ayin.

A jun ix ix ayem d'a yol jun echlab'

⁵ Ix lajvi chi', ix javi jun ángel d'a in tz'ey, ix yalan d'ayin icha tic: Scham val ilan jun van sch'oxanq'ue sb'a chi', xchi d'ayin. ⁶ Ix in c'anb'an d'ay: ¿Tas jun chi'? xin chi. Ix yalan d'ayin: A jun chi', echlab'. Aton sch'oxancot schucal eb' anima cajan d'a jun nación tic, xchi.

⁷ A jun echlab' chi', plomo ayoch smaculoc sti'. Axo yic ix ic'jichañ jun smacul chi', a jun ix ix c'ojanem d'a yol jun echlab' chi'. ⁸ Ix yalan jun ángel chi' d'ayin icha tic: A jun ix ix, ix il chi', aton mul sch'oxcot ix, xchi. Ix lajvi chi', ix ecjicanem ix d'a yol jun echlab' chi' yuj jun ángel chi', ix smacancan sti' yed' jun smacul nab'a plomo chi'.

⁹ Ix vilanpaxi, ay chavañ eb' ix ix van scot jeñeñoc yuj yipal ic'. A eb' ix chi', ay sc'axil eb' ix

icha yic noc' julumchay, ix yic'anq'ue jun echlab' chi' eb' ix, ix b'atxi jeñeñoc eb' ix.

¹⁰ Ix in c'anb'anxi d'a jun ángel van slolon chi' ved'oc icha tic: ¿B'ajtil syic'b'at jun echlab' chi' eb' ix ix chi'? xin chi d'ay. ¹¹ Ix yalan d'ayin: Ol b'at sb'o jun templo eb' ix d'a Babilonia. Ayic toxo ix b'oel jun templo chi', ol sb'oanoch c'ojan jun echlab' chi' eb' ix d'a yib'añ sb'achnub'al, xchi d'ayin.

6

A chañe' carruaje yic oval

¹ Ay pax junxo ix ch'oxji vila'. Ix vil yelta chañe' carruaje yic oval d'a scal snañal chab' tzalan nab'a bronce. ² A jun b'ab'el carruaje, ñerb'il yuj noc' chacchac chej. Axo jun schab'il, q'uiq'uic' yilji noc' ñerjinac. ³ Axo jun yoxil, sacsac yilji noc' ñerjinac. Axo junxo schañil, sacb'alinac yilji noc' ñerjinac.

⁴ Ix in c'anb'an d'a jun ángel van slolon chi' ved'oc icha tic: Mamin, ¿tas val syalelc'och junxo tic? xin chi d'ay. ⁵ Ix yalan d'ayin icha tic: A juntzañ noc' chej yed' carruaje tic, a chañe' espíritu sch'oxo'. A Dios Yajal d'a masanil yolyib'añq'uinal, a schecancot eb'. ⁶ A jun carruaje ñerb'il yuj noc' q'uiq'uic' chej chi', sb'at d'a jun nación d'a stojolal norte. Axo jun carruaje ñerb'il yuj noc' sacsac chej chi', sb'at d'a stojolal b'aj tz'em c'u. Axo junxo carruaje ñerb'il yuj noc' chej sacb'alinac chi', sb'at d'a stojolal sur, xchi jun ángel chi'.

⁷ A juntzañ noc' chej te ay yip chi', ix tzalaj noc' sb'at sb'eytzitej masanil yolyib'añq'uinal tic. Ix yalan jun ángel chi' d'a noc' icha tic: Ixiquec

e b'eytzitej masanil yolyib'añiq'uinal tic, xchi d'a noc'. Ix b'at noc' b'ian.

⁸ Ix lajvi chi', ix avajcot jun ángel chi' d'ayin icha tic: Ilnab' val, a jun carruaje ix b'at d'a jun nación d'a stojolal norte, a' ol b'oan tas nab'il vuuj ta', xchi.

Ix ac'jiq'ue scorona viñaj Josué

⁹ Ix yalan Jehová d'ayin icha tic: ¹⁰ Cha yofrenda eb' meltzajnaccot d'a Babilonia: Aton viñaj Hel-dai, viñaj Tobías yed' viñaj Jedaías. Añejtona' d'a jun c'u chi', tzach b'atpax d'a spat viñaj Josías yuninal viñaj Sofonías. ¹¹ A yed' q'uen plata yed' q'uen oro ol a cha chi' tza b'o junoc corona, tzac'anq'ue d'a sjolom viñaj Josué, aton viñ sat sacerdote yuninal viñaj Josadac. ¹² Tzalan d'a viñ icha tic: A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alani: Ay jun vinac scuchan Svol, ol tec'c'aj b'aj ayeq'ui, a' ol b'oanxiq'ue in templo. ¹³ Aton d'iñantaxon sb'oanxiq'ue in templo chi', ol b'inaj val icha junoc rey, ol em c'ojan d'a sdespacho yic syac'an yajalil. A d'a stz'ey sdespacho chi' ol em c'ojan jun viñ sacerdote, junñej pensaril ol aj eb' schavañil, xa chi d'a viñ. ¹⁴ A corona ol ac' b'o chi', scan d'a in templo yic snachajcot viñaj Heldai, viñaj Tobías, viñaj Jedaías yed' viñaj Hen yuninal viñaj Sofonías, xchi Jehová d'ayin.

¹⁵ Ol cot eb' anima d'a najat, ol colvaj eb' eyed'oc yic sb'ochajxiq'ue stemplo Jehová. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a Jehová Yajal d'a Smasanil ix in checancot val d'ayex. A jun tic ol ujoc tato tze c'anab'ajej d'a smasanil e c'ool tas syal Jehová co Diosal.

7

A tzec'ojc'olal mañ chab'iloc yuj Dios

¹ A d'a scharil c'ual yoch sb'aluril uj, (aton uj scuchan Quisleu), ayic scharil ab'il yoch viñaj Darío reyal, ata' ix lolon Jehová d'ayin Zacarías in tic. ² A d'a jun c'u chi', a eb' aj Betel ix checancot viñaj Sarezzer, viñaj Regem-melec yed' juntzañxo eb' viñ vinac d'a stemplo Jehová Yajal d'a Smasanil, yic sc'anan svach'c'olal Jehová chi' eb' viñ d'a yib'añ. ³ Ix sc'anb'an eb' viñ d'a eb' viñ schecab' Jehová yed' d'a eb' viñ sacerdote icha tic: D'a yoil uj d'a junjun ab'il tzoñ och d'a tzec'ojc'olal, scac'anoch pichul yic cusc'olal yic sco naancot b'aj juchajnac em templo. ¿Ol am co c'ulejñej icha chi', mato mañxo? xchi eb' viñ.^{7.3}

⁴ Axo Jehová ix alan d'ayin icha tic: ⁵ Al d'a masanil eb' anima ay d'a yol nación tic yed' d'a eb' viñ sacerdote: A ex tic, 70 ab'ilxo e b'eyb'alan eyac'anoch pichul yic cusc'olal yed' eyoch d'a tzec'ojc'olal d'a yoil uj yed' d'a yuquil uj, palta mañ yujoc in eyic'anchañ tze c'ulej jun chi'. ⁶ Añeja' ayic tzex va'i, tzeyuc'an a', yicñej tzeyac' tzalajb'oc e c'ool e ch'ocoj, xchi Jehová, xa chi. ⁷ A tas sval tic d'ayex, aton yalnac eb' schecab' Jehová d'a peca', ayic junc'olal yajec' Jerusalén, tzijtum anima cajan d'ay, tzijtum pax choñab' oyanoch d'a spatictac yed' d'a smacb'en Neguev yed' d'a ac'lic.

⁸ Yuj chi' a Jehová tz'alan icha tic: ⁹ Aton val juntzañ tic valnac d'a eb' in choñab' d'a peca': Vach' tzeyutej e ch'olb'itan eb' eyetanimail, vach' tzeyutej e c'ool, oc'ocab' e c'ol d'ayex junjun ex.

7.3 **7:3** A jun tas sc'anb'aj d'a tic, ato d'a 8.19 tz'ac'ji spac.

10 Mañ eyac' chucal d'a eb' ix ix chamnaxco yetb'eyum, ma eb' unin mañxa smam. Mañ eyixtejpax eb' ch'oc choñab'il, ma eb' meb'a'. Mañ e na eyac' chucal d'ayex junjun ex, xin chi d'a eb' in checab' chi', xchi Jehová. 11 Palta a eb' co mam quicham chi', maj sc'anab'ajej eb', ch'oc b'aj ix yac'och spensar eb' smasanil, chacañ ix yutej sb'a eb'. 12 Ix yac'an pitb'oc spensar eb' icha q'uen yaxq'ueen, yic vach' max scha yab' eb' tas ix yal Jehová Yajal d'a Smasanil yuj Yespíritu d'a eb' schecab' d'a peca', aton juntzañ c'ayb'ub'al yed' checnab'il.

Yuj chi' ix te cot yoval sc'ol Jehová d'a eb', 13 ix yalan icha tic: Yujto max scha yab' eb' d'ayin ayic tzin lolon d'a eb', ichinpaxta' a in tic, mañ ol in tac'voc d'a eb' ayic ol tevoc eb' d'ayin. 14 Yuj chi' ix vac' saclém eb', icha syutej c'alem chacxuxum ic'. Ix b'atcan eb' d'a juntzañ nación mañ yojtacoc. Axo snación eb', ix can tz'inan, mañxalaj junoc anima ix cajnajcan d'ay. A snación eb' te nib'ab'il chi', ix can tz'inan, xchi Jehová.

8

Olyac'xi svach'c'olal Jehová d'a Jerusalén

1 A Jehová Yajal d'a Smasanil ix alan d'ayin icha tic: 2 A in Jehová in sval icha tic: Te aycot yoval in c'ol yuj tas tz'utaj Sion. 3 Ol in meltzaj d'a Jerusalén yic tzin cajnajxi ta'. Ichato chi' a Jerusalén chi', Choñab' C'anab'ajum ol sb'iejxicani. Axo in tzalan a in Jehová Yajal in d'a Smasanil, ol scuch tzalan Yicñej Jehová. 4 A eb' viñ ichamtac vinac yed' eb' ix chichimtac ix, ol emxoc c'ojan eb' b'ajtac smolb'ej

sb'a anima d'a Jerusalén. C'ocochte'xořej ol ec' eb' yuj icham animail. ⁵ Axo b'aj smolb'ej sb'a eb' anima chi', ol b'ud'joc yuj eb' unin stajni ta'. ⁶ A eb' anima aycan d'a yol in choňab' tic, toxořej ol sat sc'ol eb' yilan jun chi'. Palta a in tic, maň ol satlaj in c'ol vilani. A in ton Jehová in sval juntzaň tic. ⁷ A in ol in col in choňab' d'a yol sc'ab' juntzaň nación d'a stojolal b'aj sjavi c'u yed' b'aj tz'em c'u. ⁸ Ol vic'anxicot eb', ol cajnajxoc eb' d'a Jerusalén tic. Ol ochxoc eb' in choňab'oc, ol in ochřej sDiosaloc eb'. Ol vac'xi yajalil d'a eb' d'a stojolal, icha ix aj valani, xchi Jehová.

⁹ A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: A ex ix eyab' juntzaň lolonel ix yalel eb' in checab' atax ix em yich sb'ojixi in templo, aq'uec eyip, munlajañec e masanil. ¹⁰ A d'a yalařtax juntzaň c'ual chi', malaj b'aj scot stojol eb' viň munlajvum yed' stojol noc' chej smunlaji. Yuj eb' ajc'ool, maň junc'olaloc tzex b'eyeq'ui, aňejtona' a in ix vac' eyajc'olej e b'a. ¹¹ Palta axo ticnaic, a in Jehová Yajal in d'a Smasanil svala' to maňxo ol in c'ulej d'ayex a ex tzex can d'a jun choňab' tic, icha ix in c'ulej d'a yalařtax chi'. ¹² D'a junc'olal ol ex ajoc, ol yac' riab', yuj chi' a te' eyuva, ol ste aq'uej sat te', ol yac' val sat tas tzeyavej d'a sat e luum. A inxo ol vac' masanil juntzaň tic d'ayex a ex janac exxi d'a jun choňab' tic. ¹³ Ex aj Judá yed' ex aj Israel, icha ix aj e b'inaj d'a scatab' juntzaňxo choňab', icha pax chi' ol aj e b'inaj yuj eb' d'a vach'ilal, yujto a in ol ex in coleli. Maň ex xivoc, tec'b'ejec e b'a.

¹⁴ A in ton Jehová Yajal in d'a Smasanil sval icha tic: Ix in na' vac'och syaelal eb' e mam eyicham

ayic ix stzuntzancot voval eb'. A tas ix in na' chi', ix in c'ulej. ¹⁵ Ichapax chi' ticnaic, ix in na' to ol vac' in vach'c'olal d'a Jerusalén yed' d'a Judá. Yuj chi' mañ ex xivoc. ¹⁶ Aton val juntzañ tic yovalil tze c'ulej: Añej tas yel tzeyal-laj d'ayex junjun ex. Tze ch'olb'itej yaj tas d'a stojolal, yic vach' ay junc'olal d'a e cal. ¹⁷ Mañ eyac' chucal d'ayex junjun ex, mañ eyac' e ti' d'a esal d'ayex junjun ex. A in Jehová in svala', val yel malaj in gana d'a juntzañ b'eyb'al chi', xchi Jehová.

¹⁸ Ix yalanxi Jehová Yajal d'a Smasanil d'ayin icha tic: ¹⁹ Ex yirñtilal Judá, a tzec'ojc'olal tz'och d'a schañil uj, d'a yoil, d'a yuquil yed' d'a slajuñil uj, ol meltzajcanoch d'a q'uirñal yuj e tzalajc'olal. Yuj chi', b'eyb'alejec tojolal yed' junc'olal, xchi Jehová.

²⁰ A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: Ol cot anima d'a juntzañxo nivac nación, ol javoc eb' d'a Jerusalén tic. ²¹ A eb' anima d'a junoc nación, ol ec'yal eb' d'a eb' ay d'a junocxo icha tic: Coyec, b'at caq'uequem co b'a d'a Jehová Yajal d'a Smasanil yic syac' svach'c'olal d'ayori. Coyec elañchamel qued'oc, xcham eb'. ²² Yuj chi' mañxo jantacoc anima d'a nivac nación te ay yip ol ja d'a Jerusalén tic, ol ul yaq'uem sb'a eb' d'ayin a in Jehová Yajal in d'a Smasanil, yic sc'anan in vach'c'olal eb' d'a yib'añ. ²³ A d'a jun tiempoal chi', lajuñvañ eb' ch'oc choñab'il tz'alan ch'oc ti'al ol och tzuctzuc d'a spichul junoc aj Judá, ol yalan eb' icha tic: Sco nib'ej tzoñ b'at ed'oc, yujto ix cab'i to a Dios ayoch eyed'oc, xcham eb', xchi Jehová.

Ol javoc yaelal d'a yib'añ eb' ajc'ool

¹ Yujto ayoch sat Jehová d'a masanil anima, icha yajoch sat d'a masanil yiñtilal Israel, yuj chi' a' tz'alan juntzañ lolonel tic d'a yib'añ choñab' Hadrac yed' d'a yib'añ nivan choñab' Damasco.

² Yuj chi' ol yac'cot yaelal d'a choñab' Hamat, aton ay d'a stitac smacb'en Damasco chi'. Ol yac'paxcot yaelal chi' d'a Tiro yed' d'a Sidón, vach'chom te jelan spensar eb'. ³ A choñab' Tiro chi', ix sb'oq'ue smuroal, mañxo jantacoc q'uen oro yed' q'uen plata ix smolb'ejq'ue juyan icha tz'aj smolchajq'ue juyan lum luum. ⁴ A Dios Yajal ol ic'anec' masanil sb'eyumal chi', ol syumancanb'at d'a yol a' mar. Ol tz'acamb'at jun choñab' chi' smasanil.

⁵ Ayic ol yilan jun chi' choñab' Ascalón, ol xivb'atoc. Ol te och choñab' Gaza yed' choñab' Ecrón d'a ilc'olal, yujto ix satel jun choñab' ayoch yipoc sc'ol eb'. A Gaza chi', mañxalaj sreyal ol canoc. Axo Ascalón, mañxo junoc anima ol cajnajcan d'ay. ⁶ A d'a Asdod, ch'occh'oc macañil eb' anima ol cajnaj d'ay. Yuj chi' syal Jehová icha tic: Icha val chi' ol aj in satanel yic'ojchañb'ail eb' filisteo. ⁷ Mañxo ol in cha smilcham anima eb'. A d'a scal eb' filisteo chi', ayto eb' ol canoc, ol ochcan eb' vicoc. Lajan ol ajcan eb' icha junoc macañ eb' aj Judá. A eb' aj Ecrón chi', ol cajnaj eb' d'a scal eb' aj Judá icha eb' jebuseo. ⁸ A in ol in ajñejec' d'a in cajnub', ol in tañvejñej, yic malaj junoc soldado ajc'ol ol och d'a yool. Mañxo ol yixtejpxlaj in choñab' tic eb', yujto a in val ol in tañvej, xchi Jehová.

A sreyal Israel ol javoc

- 9 A Jehová tz'alan icha tic: Tzalajañec ex aj choñab' Sion. B'itanañec d'a tzalajc'olal ex aj Jerusalén. Ina val sjavi e reyal d'a e cal d'a emnaquilal, te tojol spensar. A' ol ex colanoc. Ayq'ue d'a yib'añ jun noc' yune' b'uru, yune' jun noc' nun b'uru.
- 10 A' ol ac'an lajvoquel carruaje yic oval d'a Efraín yed' noc' schej eb' aj Jerusalén yed' pax sjul-lab' eb' yic oval. A' ol alanoc to junc'olal tz'aj masanil nación. A' ol ac'an yajalil d'a sti' a' mar, masanto d'a sti' junxo a', scotñej d'a a' Éufrates, masanto d'a slajvub'al lum luum.
- 11 Ex aj Jerusalén, yuj val schiq'uil junoc noc' silab', yuj chi' ay yopisio in trato eyed'oc, yuj chi' ol ex vic'q'ueta d'a jun olan te' jul yich b'aj malaj a a', aton b'aj sacleminac eyajb'at d'a ch'oc choñab'il.
- 12 Mach ex sacleminac eyajb'at chi', aq'uec in och yipoc e c'ool, meltzajañec b'aj vach' ol ex ajoc. A in sval d'ayex to ol vac'xi in vach'c'olal d'a eyib'añ. Ec'to ol aj vac'anxi in vach'c'olal d'ayex d'a yichañ d'a yalañtaxo.
- 13 Ol vac'lab'ej Judá icha jul-lab' te vach'. Axo Efraín ol vac'lab'ej d'a yoloc in jul-lab' chi'. Ol vac'lab'ej eb' aj Sion icha vespada yic ol vac'an oval yed' eb' aj Grecia, xchi Jehová.
- 14 A Jehová ol sch'ox sb'a d'a yib'añ eb' schoñab', icha leb'lon ol aj sjulvaji. A Dios Yajal ol pu'an strompeta, icha oval chacxuxum ic' scot d'a sur, icha chi' ol aj sb'at yac' oval yed' eb' ajc'ool.
- 15 A Jehová Yajal d'a Smasanil ol colvaj yed' eb' schoñab'. Ol satjoquel syamc'ab' yic oval

eb' ajc'ol chi' yuj eb', choc'xoñej ol ajcanoc. Ol el val yav eb' choñab' chi' icha uc'um añ, yujto ix yac' ganar eb' yajc'ol eb' chi'. Ol b'ud'joc val eb' yuj jantac vino ol yuq'uej, icha tz'aj sb'ud'ji nivac uc'ab' yuj schiq'uil noc' silab', aton stob'jiec' d'a sch'aac altar.

- 16 A d'a jun c'ual chi', a Jehová ol colanel schoñab' icha tz'aj scolan noc' calnel junoc yilumal. Tziquiqui ol aj yilji eb' d'a yol schoñab', icha yilji q'uen q'ueen te vach' yilji d'a junoc corona.
- 17 Mañ jantacoc svach'il ol aj masanil tas d'a schoñab' chi', yujto te vach' ol aj ixim trigo yed' vino. Vach'ñej ol aj sq'uib' eb' quelem-tac yed' eb' ix cob'estac d'ay.

10

A Jehová ol colanel schoñab'

- 1 C'anec q'uinal ñab' d'a Jehová, a' ol ac'an d'ayex. A' tz'ac'an ec' copoljoc leb'lon, a' ol ac'ancot tzijtumul ñab', yic vach' ol q'uib'q'ue eyavb'en d'a sat lum e luum e masanil.
- 2 Mañ ichocta' spac tz'ac'ji d'a eb' sc'anb'ej yab' d'a yechel comon dios yed' d'a eb' ajchum. A juntzañ eb' chi', toñej syesej eb', malaj yelc'och svayich eb' syala', toñej tz'ac'ji musansatil anima yuj eb'. A slolonel eb' yic syac'an snivanil sc'ol eb' anima, malaj jab'oc yelc'ochi. Yuj chi' toñej satec' jun choñab' tic icha noc' calnel syab' syail, yujto malaj stañvumal.

- ³ Yuj chi' syal Jehová icha tic: Toxo ix cot voval d'a eb' stañvan in choñab', yuj chi' ol vac'och syaelal eb'. A in Jehová Yajal in d'a Smasanil ol in tañvej in choñab', aton eb' yiñtilal Judá. Nivan ol aj yelc'och eb', icha noc' chej ac'um oval.
- ⁴ A d'a scal eb' chi', ay jun mach ol elta, te nivan ol aj yelc'ochi, icha junoc q'uen q'ueen te nivan yelc'ochi, icha junoc estaca yic mantiado, icha pax jul-lab' yic oval, aton ol cuchb'an eb'.
- ⁵ Ol ec' tec'ton eb' d'a yib'añ eb' yajc'ool, icha stec'anq'ue soc'om eb' soldado d'a yoltac calle. Ol yac'an ganar oval eb', yujto ay in och yed' eb'. Ol q'uixvoccanq'ue eb' ajc'ol ayq'ue d'a yib'añ chej yuj eb'.
- ⁶ A in ol vac' stec'anil eb' yiñtilal Judá, ol vac'anxi colchajel eb' yiñtilal viñaj José. Ol in cuchb'anxi meltzaj eb' d'a schoñab', yujto tz'oc' in c'ol d'a eb'. Ol cajnajxoc eb' junelxo, ichato malaj b'aj ix vactejcan eb'. A in ton Jehová sDiosal in eb', ol vab'ñej tas ol sc'an eb' d'ayin.
- ⁷ Tec'an ol aj eb' aj Israel icha soldado. Ol tzalaj sc'ol eb' icha eb' tz'uc'an vino. Ayic ol yilan jun tic eb' yuninal eb', ol tzalajpax sc'ol eb'. Ol te tzalaj val sc'ol eb' yuj in colval.
- ⁸ Ol in xub'an d'a eb' yic ol in molb'ej eb', yujto colchajnacxo eb' vuuj. Ol te nivanb'oc sb'isul eb', icha val ix aj eb' d'a peca'.
- ⁹ Ix in saclemejb'at eb' d'a scaltac nación. Vach'chom najat ay eb', palta ol in nachajcot

yuj eb'. Ay val jun c'ual ol meltzaj eb' yed' yal yuninal.

- ¹⁰ Ol vic'xi meltzaj eb' d'a Egipto. Ol vic'paxcot eb' d'a Asiria. Ol vic'anb'at eb' d'a Galaad yed' d'a Líbano. Te nivan ol aj sb'isul eb', ijan val mañxalaj b'aj ol aj eb'.
- ¹¹ Ayic ol ec' eb' d'a scal yaelal, ichato d'a yol a' mar ol ec' eb', a in ol viq'uel yip a'. Axo a' Nilo, ol vac' tup a'. Ol vac'an satel yic'ojchañb'ail eb' aj Asiria. Ol vac'pax satel yopisio eb' yajal d'a Egipto.
- ¹² A in ol vac' yipalil in choñab'. Vuuj val ol yal yuuj. A in val Jehová in sval juntzañ lolonel tic, xchi Jehová.

11

- ¹ Jacchajocab' b'e d'a te' c'ac' yic sb'at tz'ab'at te' c'ute' d'a Líbano.
- ² Oc'ocab' te' taj, yujto toxo ix telvi te' c'ute'. A juntzañ te te' mañxo jantacoc svach'il chi', toxo ix lajviel te'. Oc'ocab' te' ji d'a yol yic Basán, yujto a te' nivac te', te c'ayum, toxo ix ch'acjiel te'.
- ³ Ab'ec val yel yav eb' tañvum calnel yoq'ui, yujto mañxalaj añ añc'ultac sc'ux noc' snoc' eb'. Ab'ec pax yel yav noc' choj, yujto toxo ix lajviel nivac vayumtac d'a sti' a' Jordán.

A chavañ eb' tañvum calnel

- ⁴ Ix yal Jehová in Diosal d'ayin icha tic: Tañvej val noc' calnel to d'iñan smiljichamoc. ⁵ A eb' smananel noc', malaj jab'oc sna eb' yuj b'aj smilcham noc', axo eb' schoñan noc' chi', syal eb' icha tic: Yuj val dios, a ticnaic b'eyum oñxo, xchi

eb'. Axo pax eb' stařvumal noc', mař jab'oc tz'oc' sc'ol eb' yuj noc'. ⁶ Ichinpaxta' a in tic, mař jab'oc ol oc' in c'ol d'a anima cajan d'a sat jun luum tic. A in Jehová in svala' to ol laj vac'och eb' d'a yol sc'ab' eb' yetchořab' yed' pax d'a yol sc'ab' sreyal eb'. A eb' chi' ol ixtanel sat lum luum tic, mařxo ol in col-laj eb' anima chi' d'a yol sc'ab' eb', xchi Jehová.

⁷ Ichato chi' ix in och in tařvej noc' calnel d'iřan smiljicham chi', axo eb' manum calnel chi' ix in tupani. Ix in sayan chab' te' c'ococh. Ay jun te' ix vac' scuch Vach'c'olal, axo junxo te' ix vac' scuch Junřej yaji. ⁸ A d'a jun ujal, oxvař eb' tařvum calnel chi' ix in chec paxoc, yujto mařxa in gana d'a eb', mařxa pax sgana eb' d'ayin.

⁹ Ix valan d'a noc' calnel chi' icha tic: Mařxo ol ex in tařvej. Tato ay junoc ex tzex chami, chamařec. Tato ay junoc mach tzex milan-chamoc, ex miljocab'chamoc. A exxo tzex to cani, tze satlajel e b'a, xin chi d'a noc'.

¹⁰ Ix vic'ancharař te' in c'ococh ix vac' scuch Vach'c'olal, ix in locan cařchaj te', yic scheclajeli to slajvi strato Jehová ix sb'o yed' masanil chořab'.

¹¹ Aton d'a jun c'u chi', ix lajvican jun trato chi', axo eb' ay yic noc' calnel chi', van yilan eb' tas van in c'ulan chi', ix nachajel yuj eb' to a Jehová van slolon yuj tas van in c'ulan chi'. ¹² Ix valan d'a eb' icha tic: Tato e gana, aq'uec in tojol, tato maay jun, canocab' icha chi', xin chi d'a eb'. Yuj chi' te nivan in tojol ix yac' eb' yalani, 30 řej q'uen plata ix yac' eb' d'ayin.

¹³ Ix yalan Jehová d'ayin icha tic: Te jab'tzin jab' in tojol ix yac' eb' tic, yuj chi' julcanb'at q'uen b'aj sic'chaj q'uen tumin d'a templo, xchi. Ix

vic'anb'at q'ueen, ix in yumancanb'at q'uen b'aj sic'chaj q'uen tumin chi'. ¹⁴ Ix in locan cañchaj junxo te' c'ococh ix vac' scuch Junñej yaji. Icha chi' ix aj in ch'oxani to mañxo junñejoc yaj Judá yed' Israel.

¹⁵ Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: A ticnaic, utej a b'a icha jun tañvum calnel mañ jab'oc syac'och sc'ol stañvan noc' calnel chi'. ¹⁶ Yujto ol vac'och junoc stañvumal jun nación tic, te chuc ol yutej sb'a icha junoc tañvum calnel max yac' pensar yuj noc' calnel satb'ati, max say-laj noc', max yañtejpax noc' echen yaji, max yac'paxlaj svael noc' scham yuj vejel. Palta to schib'at noc' b'aq'uech, masanil q'uen yech noc' schib'ati. ¹⁷ Ob'iltac val jun stañvumal in choñab' malaj pensar chi', yujto syactejean tas stañvej. Sich'ocab'el svach' c'ab', tzepjocab'el d'a q'uen espada, ic'jocab'paxq'ueta yol sat d'a svach', xchi Jehová.

12

Ol colchajel Jerusalén

¹ A Jehová, sb'oumal satchaañ yed' yich yolyib'añq'uinal tic, a' tz'ac'anpax sq'uinal eb' anima, a' tz'alan yuj choñab' Israel icha tic: ² A in Jehová in tic, a in ol vac'lab'ej Jerusalén, ol ec' quetcon juntzañ nación ay d'a slac'anil yuj xivelal, aton juntzañ ol ac'an oval yed' Jerusalén yed' Judá.

³ A d'a jun tiempoal chi', icha junoc q'uen q'ueen te al ol vutejean Jerusalén d'a juntzañxo nación. Vach'chom masanil nación ol snib'ej yac' oval yed'oc, choc' ol ajcan eb' yuuj. ⁴ Palta a in ol in

tañvej eb' yĩñtilal Judá. Ol in te xib'tej masanil noc' chej molanec' ta', axo eb' ayq'ue d'a yib'añ noc', ol quistalaxcan eb'. Ol vac' q'uic'yataxcan noc' schej juntzañ nación chi'. ⁵ Ayic ol yilan juntzañ tic eb' yajalil Judá, ol yalan eb' icha tic: A val Jehová Yajal d'a Smasanil, co Diosal yed' eb' aj Jerusalén, a tz'ac'an yip eb' aj Jerusalén chi', xcham eb'.

⁶ A d'a jun oval chi', a eb' yajalil Judá, icha junoc tzac'ac' chac xilinac tz'och d'a scal te' c'atzitz ol vutej eb', ma icha sq'ue sc'ac'al junoc tob'añ taj tz'och d'a scal ixim trigo manojail yaji. Icha chi' ol aj satanel masanil juntzañ nación eb' ay d'a slac'anil Judá. A d'a jun tiempoal chi', mañ jantacoc eb' anima ol cajnajxoc d'a Jerusalén. ⁷ Palta a in Jehová in tic, b'ab'el ol in colcanel juntzañ cotac choñab' d'a yol yic Judá, yic vach' mañ ol yic'chañ sb'a eb' yĩñtilal viñaj David yed' masanil eb' cajan d'a Jerusalén d'a yichañ eb' aj Judá chi'. ⁸ A in Jehová in tic, ol in tañvej pax eb' cajan d'a Jerusalén chi'. A eb' malaj yip d'a scal eb' chi', tec'an ol aj eb' icha viñaj rey David d'a peca'. Axo pax eb' yĩñtilal viñaj rey David chi', b'ab'el sb'at eb' d'a yichañ eb', lajan ol aj stec'anil eb' icha in tec'anil, ma icha stec'anil eb' vángel.

⁹ A d'a jun tiempoal chi', ol vac' vip in satanel masanil juntzañ nación ol yac' oval yed' Jerusalén chi'. ¹⁰ Ol vac' Vespíritu d'a eb' yĩñtilal viñaj David yed' d'a juntzañ xo eb' cajan d'a Jerusalén, yic tz'oc' sc'ol eb', stevipax eb' d'ayin. Ayic ol in yilan eb' ix in tecani, ol oc'q'ue eb' icha yoc' junoc anima yuj schamel jun c'otañ yuninal, ma yuj sb'ab'el yuninal. ¹¹ A d'a jun c'ual chi', ol och val jun nivan cusc'olal d'a eb' aj Jerusalén, icha tz'aj scus eb'

anima d'a ac'lic Meguido yuj jun comon dios scuch Hadad-rimón. 12.11 12-14 Junjun macañ iñtilal d'a nación chi', ch'occh'oc yaj eb' ayic ol oc' eb': Aton yiñtilal viñaj David, yiñtilal viñaj Natán, yiñtilal viñaj Leví, yiñtilal viñaj Simei yed' juntzañxo macañ iñtilal, ch'occh'oc b'aj ol oc' eb'. Yed' eb' ix yetb'eyum eb', ch'oc b'aj ol oc'pax eb' ix.

13

¹ A d'a jun c'ual chi', ol jacchaj jun sjaj a a', yic vach' ol yal sb'icchajel smul eb' yiñtilal viñaj David yed' pax schucal eb' yed' yic eb' cajan d'a Jerusalén.

² A in Jehová in tic svala' to a d'a masanil yol jun nación tic, ol vac' satel masanil juntzañ comon dios yic vach' mañxo ol nachajcot sb'i. Masanil eb' syaloch sb'a in checab'oc, ol in satpaxel eb' d'a yol nación tic yed' masanil eb' ayoch spensar d'a eb' demonio. ³Yuj chi', tato ay junoc mach stz'ac yal in lolonel, axo smam snun ol alan d'ay icha tic: A ach tic, mañxo smojoc pitzan ach, ¿tas yuj tza tec'b'ej a b'a alanel esal lolonel, tzalani to slolonel Jehová tzala'? xcham eb' d'ay. Añeja' smam snun chi' ol tecan chamoc, yujto syesejoch sb'a in checab'oc.

⁴ A d'a jun c'ual chi', masanil eb' syaloch sb'a in checab'oc, ol q'uixvocq'ue eb' yuj tas ix ch'oxchaj yil eb' chi'. Mañxo ol yac'ochlaj pichul eb' yic eb' in checab' yic syac'an musansatil anima eb'.

⁵ Palta ol yal junjun eb' icha tic: A in tic, mañ in schecab'oc Dios, añej to munlajvum in. Yictax

---

12.11 12:11 Hadad-rimón, icha chi' junxo sb'i jun comon dios Baal. Ayic stacji avb'en ayic ay siic, syal eb' anima to toxo ix cham Baal, syac'anoch jun q'uiñ eb' yujto syab' syail eb' yuuj yalani.

unin in, ix in c'ayb'aj d'a munlajel, xcham eb'.
 6 Tato ay junoc mach sc'anb'an d'a junoc eb' icha tic: ¿Tas yaj juntzañ echen d'a a nivanil chi'? tato xchi, ol spacan icha tic: Ix in ac'ji echnaj d'a spat eb' vamigo, xcham eb', xchi Jehová.13.6

Ol miljoccham Viñ stañvumal schoñab' Dios

7 A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: Ic'chajocab'q'ue q'uen espada yic stecjicham Viñ stañvumal in choñab', aton Viñ lajan ved'oc. Miljocab'cham Viñ tañvum calnel chi', axo noc' calnel chi' ol saclemcanb'at noc'. Ol in ochcan ajc'olal d'a noc' yunetac calnel chi'.

8 A in Jehová in svala' to a eb' cajan d'a jun nación tic, ec'to nañal eb' ol chamoc. Jayvañxoñej eb' olto canoc.

9 A eb' olto can chi', ol vac' yab' syaelal eb', yic tz'elcan schucal eb', icha tz'aj yel smical q'uen plata d'a scal c'ac', ma icha tz'aj sb'o q'uen oro. Ol lajvoc chi', ol yalan sb'a eb' d'ayin, a inxo ol in tac'voc d'a eb'. Ol valani to in choñab' eb', axo eb' ol alan icha tic: Aton val Jehová co Diosal, xcham eb', xchi Jehová.

14

Ol colchaj Jerusalén yuj Jehová

1 Toxo ol javoc sc'ual yoval sc'ol Jehová. A eb' ajc'ool, ol spuch'at eb' tastac ay d'a eb' cajan d'a Jerusalén, a d'a yol choñab' chi' ol spuquéc' eb'.

13.6 13:6 A eb' syaloch sb'a schecab'oc Dios, syac' echnaj sb'a eb', yujto icha chi' yalan sc'ayb'ub'al eb'.

² A d'a jun c'ual chi', a Jehová ol molb'an masanil nación yic syac'an oval yed' Jerusalén. Ol ac'joc ganar yuj eb'. Ol ic'jocb'at masanil tastac ay d'a yoltac pat yuj eb'. Masanil eb' ix ix ol yixtej eb' ajc'ool chi'. Ol ic'chajb'at nañaloc eb' cajan chi' d'a preso yuj eb'. Nañalto pax eb' ol can d'a Jerusalén chi'. ³ Palta elañichamel ol elta Jehová yac' oval yed' juntzañ nación chi', icha ajnac yac'an oval d'a peca'. ⁴ A d'a jun c'ual chi', ol em tec'tec' yoc d'a lum tzalan Olivo d'a yichañ Jerusalén d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Ol pojchaj snañal jun lum tzalan chi', ol jacvoc jun nivan ch'olan, scot d'a stojolal b'aj sjavi c'u, tz'ec'c'och d'a stojolal b'aj tz'em c'u. A nañaloc jun tzalan chi', ol b'atcan d'a stojolal norte, axo nañalxo, ol b'atcan d'a stojolal sur. ⁵ Axo d'a jun ch'olan chi' ol ex el lemnajoc, yujto ol c'ochñej d'a Azal. Ol ex el lemnaj icha ajnac yel lemnaj eb' e mam eyicham yuj jun quixcab' ec'nac ayic ayoch viñaj Uzías reyal d'a Judá. Axo Jehová co Diosal ol javoc yed' masanil eb' yicxo.

⁶ A d'a jun c'ual chi', sacleinacñej ol ajoc, mañtoc te sacq'uinal, mañtoc te q'uic'q'uinal. ⁷ A jun c'ual chi', añej Jehová ojtannac tas ol ajoc. Malaj junoc c'ual icha jun c'u ol yac' chi', sacq'uinalñej, mañ c'ualiloc, mañ d'ac'valiloc paxi, yuj chi' ayic ol em c'u, mañ ol q'uic'b'oclaj. ⁸ A d'a jun c'ual chi', ol q'ueul jun a a' d'a Jerusalén, ol elñej yoc a' d'a ñab'il q'uinal yed' d'a varesma. A jun a' chi', nañal a' ol b'atcan d'a a' mar Muerto, axo nañalxo a', ol b'atcan a' d'a a' mar Mediterráneo. ⁹ A d'a jun c'ual chi', a Jehová ol ac'an yajalil d'a masanil yolyib'añq'uinal tic. Añej Jehová chi' ol b'inajoc yujto añej Dios. ¹⁰ Pañanxoñej ol ajcan

lum luum, aton lum sb'at d'a Geba masanto d'a Rimón, d'a stojolal sur yic Jerusalén. Axo Jerusalén chi', chaañ ol ajcan icha junoc tzalan. A b'aj ol cajnaj eb' anima d'a Jerusalén chi', ol schael d'a puerta yic Benjamín, ol ec' d'a jun puerta d'a peca', masanto d'a junxo puerta yic yesquinail. Ol b'atñej d'a storreal yic Hananeel, masanto b'aj stec'chajel yal sat te' yuva viñ rey. ¹¹ A Jerusalén chi', mañxa b'aq'uiñ ol sateloc. Ol cajnajxoc anima d'ay, mañxalaj tas ol sna eb'.

¹² A juntzañ nación ol ac'an oval yed' Jerusalén chi', ol ac'chaj val och syaelal yuj Jehová. A eb' anima chi', pitzanto eb' ol syamanoch sb'ac'chil eb' sc'ab'ati, ol c'ab'at yol sat eb' d'a yed'tal, ol c'apaxb'at yac' eb' d'a yol sti'. ¹³ A d'a jun c'ual chi', ol yac'cot nivan xivc'olal Jehová d'a scal eb' anima chi'. Junjun eb' ol syamlaj sb'a yed' mach ajun yed'oc, ol smil-lancham sb'a eb'. ¹⁴ A d'a jun c'ual chi', ol cot eb' aj Judá scol eb' aj Jerusalén. Ol toc'joc ec' masanil sb'eyumal juntzañ nación ay d'a slac'anil chi' yuj eb', mañxo jantacoc q'uen oro, q'uen plata yed' pichul ol smolb'ej eb'. ¹⁵ A jun yaelal ol em d'a yib'añ eb' anima, añaña ol javocpax d'a yib'añ noc' chej, noc' mula, noc' camello, noc' b'uru yed' masanil noc' smolb'etzal noc' eb' ajc'ol ayec' d'a scampamento.

¹⁶ Ayic ol lajvoc juntzañ chi', a eb' anima olto can d'a juntzañ choñab' ix yac' oval yed' Jerusalén chi', junjun ab'il, ol javoc eb' yac'och q'uiñ yic Chinama, yic tz'ochpax eb' ejmelal d'a jun Rey, aton Jehová Yajal d'a Smasanil. ¹⁷ Tato ay junoc nación d'a yolyib'añq'uinal tic mañ ol javoc d'a Jerusalén yic tz'och ejmelal d'a jun Rey chi', mañxo

ol yac'laj ñab' d'a smacb'en. ¹⁸Tato ay eb' aj Egipto mañ ol javoc yac'och q'uiñ yic Chinama, mañ ol yac'paxlaj ñab' d'a slum eb'. Ol javoc yaelal d'a yib'añ eb' yuj Jehová icha yaelal ol javoc d'a yib'añ juntzañ nación max javilaj chi'. ¹⁹Aton val jun yaelal chi' yovalil ol javoc d'a yib'añ Egipto yed' d'a yib'añ juntzañxo nación max javi yac'och q'uiñ yic Chinama.

²⁰A d'a jun c'ual chi', a d'a q'uen yunetac campana yed'nac noc' chej tz'ib'ab'iloche icha tic: Yicxoñej Jehová yaji, xchi. Yed' q'uen chen ol c'anchaj d'a stemplo Jehová b'aj ol tajoc noc' schib'ejal noc' silab', yicxoñej pax Jehová ol ajoc, icha yaj nivac uc'ab' sc'anchaj d'a altar. ²¹Masanil q'uen chen d'a Jerusalén yed' d'a Judá, yicxoñej Jehová Yajal d'a Smasanil ol ajoc. A mach sb'at yac' junoc silab' ta', syal sc'anan juntzañ chen chi', syac'an tajoc noc' chib'ej syac' silab'il chi'. A d'a jun c'ual chi', mañxalaj eb' choñvajum ol ilchaj d'a stemplo Jehová Yajal d'a Smasanil.

A Ch'an Biblia D'a Chuj San Mateo
The Holy Bible in the Chuj San Mateo language of
Guatemala

La Santa Biblia en Chuj de San Mateo Ixtatán

copyright © 2007 Sociedad Bíblica de Guatemala

Language: Chuj de San Mateo Ixtatán (Chuj)

Dialect: Ixtatán

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

43e98fca-30dd-583b-b172-dc26d705ee90